

Előterjesztés
a Képviselő-testület 2014. szeptember 18-án tartandó ülésére

Tárgy: Az önkormányzat 2010-2014. évi Gazdasági Programjának értékelése
Előterjesztő: Tóth József polgármester
Előkészítő: dr. Váliné Antal Mária címzetes főjegyző
irodavezetők
Véleményező: valamennyi bizottság
Ikt. sz.: 6853/2014.

Tisztelt Képviselő-testület!

Polgár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 30/2011. (III. 31.) számú határozatával fogadta el az önkormányzat 2010-2014. évekre szóló Gazdasági Programját.

A Gazdasági Program alapvető célja, hogy belátható időtávban a helyi közösség partnerségén, kooperációján és összefogásán alapulva, olyan lehetőségeket tárjon fel, amelyek megvalósításával Polgár városa élhetőbbé válik. A települések versenyében és a térségi rivalizálásban megállja a helyét és főként ideális célponttá váljon mind a befektetők, mind pedig az idelátogatók számára.

Minden döntési javaslatot az elfogadott koncepciók, a jóváhagyott tervek alapján, a biztonságosan működtethető és pénzügyileg finanszírozható konstrukciók kidolgozása mellett kell előkészíteni és előterjeszteni. Legfontosabb célként a város biztonságos működését, a kötelezően ellátandó feladatok teljesítését, a fejlesztések finanszírozhatóságát, a pénzügyi stabilitást és a költségvetési egyensúly biztosítását fogalmazta meg.

Polgár város Gazdasági Programját tehát a fenntarthatóság, a működőképesség, a következetesség, a hatékonyság és a rugalmasság alapelvei között terveztük megvalósítani, amelynek során törekedtünk a nyilvánosság biztosítására.

Jogsabályi háttér

A helyi önkormányzati választásokat követően – hat hónapon belül - a polgármesternek a képviselő-testület elé kell terjeszteni a négy évre szóló gazdasági programját. Olyannyira lényeges feladatnak tekintette ezt a törvényhozó, hogy három törvényben is – az önkormányzati, az államháztartási és a hatásköri törvényben is – kötelezést ír elő e témakörben. A Képviselő-testület még az akkor hatályos Önkormányzati Törvény (a továbbiakban: Ötv.) és kapcsolódó törvények előírásai alapján készítette a Programot.

Tartalmát illetően az Ötv. 91. § (6) bekezdése úgy fogalmaz: „A gazdasági program az önkormányzat(ok) részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével – a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve – az önkormányzat(ok) által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program tartalmazza különösen: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adópolitika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat, továbbá városok esetében a befektetés-támogatási politika, városüzemeltetési politika célkitűzéseit.” Az önkormányzati tevékenységeknél, valamint az ezekkel kapcsolatos fejlesztési elképzeléseknél természetesen meghatározó „zsinórmérték” kell, hogy legyen, az önkormányzat számára törvény által előírt „kötelező” és „nem kötelező”, azaz önként vállalt feladatok. Látnunk kell azonban, hogy a

teljes önkormányzati rendszer átalakult, átformálódott. 2013. január 1-től a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX tv. (a továbbiakban: Möt.) új szabályozást tartalmaz.

A Gazdasági Program küldetése

A Gazdasági Program az önkormányzati feladatrendszerből kiindulva, a társadalmi, gazdasági folyamatok helyi eszközökkel, helyi és külső forrásokból megvalósítható irányadó programjait vázolta fel. Az eltelt időszak ebben a tekintetben igen sok újdonságot hozott a számunkra.

A közös városi érdekek mellett kiállva, - a lokálpatrióta szemlélet és a településen belüli együttműködés erősítésével - a lehetőségeinkhez képest, a település valamennyi erőforrását mozgósítva készítettük elő a program végrehajtását.

Kistérségi környezet

Polgár a program elfogadásakor a kistérség közigazgatási szempontú központjaként funkcionált, mivel betöltötte vonzáskörzetének közszolgáltatási, oktatási, egészségügyi, kereskedelmi és idegenforgalmi központi szerepét. Hosszú távon elérendő célként azt tűztük ki, hogy a város, miközben lakói számára élhetőbbé, a befektetők, az idelátogatók számára vonzóbbá válik, továbbra is képes e központi szerepével járó feladatok biztonságos, minőségi teljesítésére, továbbfejlesztésére, valamint képessé válik térségére érdemi gazdaságfejlesztési hatást is gyakorolni. E szerepkörök teljeskörű betöltéséhez a város megfelelő adottságokkal rendelkezett, ugyanakkor csak jelentős nagyságú finanszírozási források biztosítása, megszerzése mellett lehetséges vonzáskörzetére tényleges, érdemi hatást kifejteni. Erre lehetőségek adódtak, részben az eddig működő Új Magyarország Fejlesztési Program, valamint az új kormányzati politika által kidolgozásra kerülő Új Széchenyi Terv Program adekvát területeihez való kapcsolódás révén.

2013. január 1-jével megszűnt a Polgári Kistérség Többcélú Társulása a képviselő-testületek közös akaratával. Ezzel nem csökkent jelentősen a város térségközponti szerepe, hisz a Polgári Szociális Központ továbbra is ellát kistérségi feladatokat és a Központi Orvosi Ügyelet is folyamatosan ellátja a térségi feladatát. A PÉTEGISZ Zrt. működése során 8 településre kiterjedően látja el feladatát. A feladat-átrendeződések következtében újra át kell gondolni a partneri kapcsolatinkat.

Főbb demográfiai jellemzők

A 2010-2014. évekre vonatkozó Gazdasági Program egyik eleme volt a város demográfiai adatainak elemzése. Megállapítható, hogy a természetes elhalálozás és a születési számok közötti arányszámnak megfelelően, valamint a migrációs folyamatok következtében, a város lakosság száma lassú fogyásnak indult. Míg 2010-ben Polgár város népessége 8330 fő volt, 2013. december 31-ei statisztikai adatok alapján már csak 8143 lakos él a városban.

Polgár lakosság száma változása 2010-2013. december 31-ig				
	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Születések száma (fő)	66	72	77	74
Halálozások száma (fő)	109	120	114	108
Polgár lakosság száma (fő)	8 330	8 223	8 167	8 143

A 2011. évi országos népszámlálás adatai alapján Magyarország népességszáma 9 982 000 fő volt, mely alapján megállapítást nyert, hogy az elmúlt 10 éves periódusban gyorsuló népességfogyás jelentkezett, ugyanis 2001. óta több, mint 200 ezerrel lett kevesebb a lakosság lélekszáma, míg az azt megelőző tíz évben 176 ezerrel. Tíz év alatt 15 százalékkal csökkent a gyerekek száma, miközben az időseké 12 százalékkal nőtt.

A regisztrált munkanélküliek száma 2010. év adatához képest növekedést mutat, bár a 2011. év kimagasló értékéhez képest, az elmúlt két évben csökkenés tapasztalható. A statisztikai adatok alapján, Polgáron az álláskeresők aránya a munkavállalási korú lakossághoz viszonyítva minden évben eléri a 15 %-ot.

A regisztrált munkanélküliek száma Polgáron 2010-2013. december 31-ig			
2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
757 fő	873 fő	825 fő	850 fő

A munkanélküliségi mutató településünkön az elmúlt 20 évben mindig az országos átlagérték felett alakult. Az emelkedő tendencia egyrészt a településen nagy számban élő hátrányos helyzetű csoportok, a romák és az alacsonyabb képzettséggel rendelkezők következménye. A kedvezőtlen tendencia csak 2010-ben módosult az országos adathoz képest, melyet a megváltozott társadalombiztosítási szabályok is befolyásoltak, a munkaképesség vizsgálatának újraszabályozásával. Ebből eredően a város egyik legnagyobb gondja a munkanélküliség és az ezzel járó szociális problémák kezelése.

Közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás rendszerét 2010. év óta jelentős átalakítás érte. A módosítás érintette a fizetés nélküli szabadság engedélyezését, az állásidő szabályozását, valamint a közfoglalkoztatási alapszerződések módosítását.

Közfoglalkoztatottként olyan természetes személy foglalkoztatható, aki a munkaügyi kirendeltségen nyilvántartott álláskereső. Közfoglalkoztatási jogviszony csak határozott időre létesíthető, próbaidő kikötése nélkül. A jogviszony időtartama nem lehet hosszabb, mint a közfoglalkoztatáshoz nyújtott támogatás időtartama. Ez a feltétel is arra utal, hogy a közfoglalkoztatás csak átmenetileg biztosít munkalehetőséget a közfoglalkoztatottak számára. A Kormány szándéka szerint a közfoglalkoztatási intézményrendszer legfontosabb feladata a tartósan munkanélkül lévők aktivizálása és annak megakadályozása, hogy a munkájukat újonnan elveszített álláskeresők tekintetében bekövetkezzen a munka világtól való elszakadás folyamata. A közfoglalkoztatás tehát nem cél, hanem eszköz arra, hogy a munkára képes és kész, de a munkaerő-piacon hátrányban lévő, tartósan munkanélküli személyeket fokozatosan vissza lehessen vezetni az elsődleges munkaerőpiacra. Ehhez szükséges, hogy egyfelől a közfoglalkoztatás ne korlátozza az egyént az álláskeresésben, másfelől ne vonja el az erőforrásokat a vállalkozások elől.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Kftv.) értelmében közfoglalkoztatási jogviszony olyan munkára létesíthető, amely törvény által előírt állami feladat, a helyi önkormányzatokról szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat ellátásra irányul, és e célból a törvény nem ír elő közszolgálati jogviszonyt.

A közfoglalkoztatás megújult rendszerében a közfeladatok ellátása mellett kiemelt fontosságú, hogy a támogatással foglalkoztatott álláskeresők munkája új értéket teremtsen.

Az elmúlt években új elemként indultak az ún. értékteremtő mintaprogramok, melynek keretében szociális kisegítőket, településőröket, karbantartó-takarítókat foglalkoztattunk, valamint elindítottuk az örökzöld növények termesztését célzó programelemet.

A 6 fő szociális kisegítő hiánypótló tevékenységet végez azon idős korosztály körében, akik nem tudták igénybe venni a házi segítségnyújtást a szociális intézménynél, valamint még nem igényelték azt a mértékű szakmai segítséget, amit a gondozók nyújtanak. Jellemzően a ház körüli tevékenység segítségét végezték, lakókörnyezet rendben tartása, ablaktisztítás, fűnyírás, kertrendezés. Igény szerint mostak-vasaltak, vérnyomást-vércukrot mértek, bevásároltak, elintézték a postai befizetéseket, gyógyszerfelíratást, kiváltást, orvoshoz kísérést és egyéb házi munkákat. A 6 fő szociális kisegítő 40 polgári idős embernél, házaspárnál vagy egyedülállónál végzi a fenti tevékenységet. A munkavégzéshez szükséges eszközöket pályázati forrásból biztosítottuk, így beszereztünk mosógépet, szárítógépet, kerékpárt, porszívót, vasalót, vérnyomásmérőt, vércukormérőt és a tartozékaikat.

A településőrök a korábbi programot folytatják, részben intézményi rendfenntartásnál, részben közterületen, illetve városi szintű rendezvényeken teljesítenek szolgálatot.

Örökzöld növények telepítése programelem a temető használaton kívüli, úgynevezett parcellázatlan területén valósult meg. Itt közel tízezer tő növényt telepítettünk (fenyőfélék, tuja), melynek gondozása 5 fő munkavégzésével valósult meg. A területet időközben kibővítettük és ott valósult meg a burgonya, vöröshagyma és sütőtök termesztése, mellyel az önkormányzati intézmények konyháit láttuk el. A felesleges burgonyát a rászorulóknak körében vetőmagként osztottuk ki.

A karbantartó-takarító csoport keretében az intézményi karbantartást és takarítást végeztetjük, ennek keretében valósult meg az utcabútorok, játszótéri létesítmények felújítása.

A Startmunka Mintaprogramok esetében a bruttó közfoglalkoztatási bér+járulék 100 %-os támogatása mellett, a hatósági szerződésben rögzített beruházási és dologi költségek, kiadások teljes összegben támogatottak voltak.

Korábbi és jelenleg is folyó programok:

- A Mezőgazdasági földutak karbantartása projekt
- A közúthálózat karbantartása projekt
- Tiszta, virágos Polgár program
- Hosszútávú közfoglalkoztatás programja

A közúthálózat javításához kapcsolódó projekt célja az önkormányzati belterületi úthálózat karbantartása, javítása, környezetének rendbetétele, ezáltal a baleseti veszélyek csökkentése volt. A projekt keretében 66 km hosszúságú belterületi szilárd burkolatú utak karbantartását, rendbetételét végeztük el, többek között az alábbi feladatokkal:

- útpadkák felújítása
- rézsűk kiigazítása
- árkok-átereszek tisztítása
- hulladékgyűjtés és gaztalanítás.

Mindkét projekt keretében nagy hangsúlyt fektettünk a parlagfű-mentesítésre, a munkaköri leírásban is rögzítésre kerültek a mentesítéssel kapcsolatos feladatok.

A Startmunka Mintaprogram megvalósításában együttműködő partnerünk Polgár Város Önkormányzatának Városgondnoksága volt. A Városgondnokság a pályázat benyújtásától részese volt a lebonyolításnak, a tényleges napi munkavégzés az ő irányításuk alatt történt.

A különböző elnevezésű Startmunka programokon belül eszközök vásárlására is lehetőség nyílt, így többek között motoros fűkasza, motoros láncfűrész, szintezőműszer, gréder, traktor,

JCB munkagép, Ford tehergépkocsi, amelyek a közmunkaprogram lebonyolítását szolgálják, de a közmunka-program lezárásával a város további üzemeltetési feladatait is segítik.

A Startmunka Mintaprogram operatív végrehajtása során számtalan körülményre figyelemmel kellett lenni, biztosítani kellett a megfelelő környezetet a munkavégzéshez.

A projektek számára külön bázist állítottunk fel a Bem u. 1. és a Dózsa u. 1. sz. alatti önkormányzati ingatlanokon.

2014. évben 2 programot terveztünk, Mezőgazdasági növénytermesztés és „Tiszta, rendezett, virágos Polgár” elnevezéssel. Mezőgazdasági növénytermesztés első alkalommal került betervezésre, melyet az önkormányzati tulajdonú, kihasználatlan földterületek és zártkertek bevonásával kívánunk megvalósítani 2014. március 17. és november 30. között. A megpályázott létszám 104 fő, a projekt 100 %-ban támogatott, teljes költsége 94.568.561.- Ft. A Virágos Polgár projekt keretében a város-rehabilitáció során elkezdett parkosítást, (növénytelepítés, fásítás, virágosítás) utcabútorok kihelyezését (kerékpártárolók, virágládák, szemétyűjtők, pihenőpadok,) terveztük, összességében a város közttereinek a szépítését kívánjuk folytatni 35 fővel, 19.833.838.- Ft támogatási összeggel.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében, 2013. évben 12 hónapos és 6-8 órás foglalkoztatást céloztunk meg, figyelembe véve az önkormányzati intézmények igényeit is. 2013. évtől az intézmények önállóan pályáztak.

Betöltött munkakörök/munkaterületek voltak jellemzően intézményi karbantartó, portás, konyhai kisegítő, kézbesítő, takarító, irodai kisegítő, pénzügyi ügyintéző, segédmunkás.

Az intézmények közfoglalkoztatotti létszáma az alábbiak szerint alakult:

Városgondnokság: 28 fő

Napsugár Óvoda: 9 fő

Művelődési Központ: 4 fő

Szociális intézmény: 4 fő

Polgármesteri Hivatal: 22 fő

Egyéb, atipikus (pl. rehabilitációs járadékban részesülő) foglalkoztatási formában 6 főt foglalkoztattunk önkormányzati szinten.

A közfoglalkoztatottak – bár sokszor elégedetlenek voltak a fizetésükkel – mégis pozitívan értékelték a munkalehetőséget, és döntő többségükben tisztességgel végezték a munkájukat.

2013. októberétől közérdekű munkavégzésre kijelölhető foglalkoztatók közé csatlakozott Polgár Város Önkormányzata. 2013. évben három hónap alatt 19 fő kiközvetítése történt meg, melyből 10 fő ledolgozta a rá kiszabott közérdekű munkát. 2014. januárjától 31 fő kiközvetítése történt, ebből 25 fő vállalta a pénzbírság közérdekű munkával történő kiváltását.

2013. január 1. napjától önkormányzatunk is csatlakozott a közérdekű önkéntes tevékenységet szervező szervezetek körébe. Ennek keretében, zömmel az aktív korúak ellátásában részesülő, de a feltételként előírt 30 napos munkaviszonnyal nem rendelkező személyeket foglalkoztattunk, napi 6 órában közterület-karbantartás, konyhai kisegítő, takarító, irodai kisegítő munkakörökben. Ez a létszám 2013. évben 80 fő volt.

A közfoglalkoztatás legnagyobb pozitívuma maga a tevékenység, a foglalkoztatás, a munkába való bekapcsolódás lehetősége, a rendszerességre, fegyelmezettségre nevelés törekvése, az emberi tartás visszaadásának kísérlete. Az értékteremtés igényéről sem kell lemondanunk, mert az, létező és permanensen keletkező problémákat old meg. Környezetünk élhetőbbé tétele, a felújítás, karbantartás és gondozás is értékteremtés, még ha forintban nehezebben is mérhető.

Önkormányzatunknak továbbra is célja a közfoglalkoztatás biztosítása, mely az egyre nagyobb számú érintettek körének jelenthet szociális biztonságot és munkajövedelmet.

Létszám adatok évenkénti bontásban:

2010.: 312 fő
2011.: 445 fő
2012.: 327 fő
2013.: 265 fő
2014.: 538 fő (168 fő áthúzódó 2013-ról)

Szociális gondoskodás

A Polgáron élő idősek száma a 2013. december 31-ei adatok szerint közel 1 867 fő, a nők létszáma ezen belül 1108 fő, melyből megállapítható, hogy magas az özvegyek, az egyedül élők aránya. Kiemelt feladatként kezeli az önkormányzat a helyi szintű idősbarát politika kialakítását, ezért 2012-ben létrehozta a Polgári Idősügyi Tanácsot, mely a város önkormányzati testülete mellett működő konzultatív, véleményező, javaslattevő testület. Tagjai a nyugdíjas szervezetek képviselői és a mindenkori polgármester.

A testületi munka mellett operatív tevékenységgel, kézzelfogható támogatással segíti az idősebb korosztály közösségi tevékenységét. Idén 5. alkalommal kerül megrendezésre az Idősek Napja, melyen színvonalas előadókkal és vendéglátással örvendeztetik meg az időseket.

Az önkormányzat időben felismerte a felmerülő nehézségeket, melyet az állam nem tud kezelni, ezért a törvényben rögzített kötelező feladatain túl, önként vállalt pénzügyi és természetbeni támogatással segíti a településen élőket. Természetbeni juttatások nyújtása céljából megalkotta azt a helyi rendeletet, amely

- 50 %-ban támogatja a házi segítségnyújtás térítési díját és
- 100 Ft/adag összegben a szociális étkeztetés térítési díját.
- támogatja a szennyvízkezelő-bekötés összegét és az érdekeltségi hozzájárulást.

Az önkormányzat önként vállalt feladatként a fiatalok támogatását is kiemelten kezeli. A településről távol tanuló kb. 40 fő középiskolás részére bérlettámogatást biztosít.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjat 120 fő részére juttat, 7 000 Ft/fő összegben.

Vissza nem térítendő lakáscélú támogatással évi 5 000-9 000 eFt összegben segítjük a Polgáron letelepedni szándékozókat.

A 2010-2014. közötti szociális kiadásokat az összesítő táblázat

Év	időskorúak járadéka (eFt)	aktív korúak ellátása (eFt)	lakásfenntartási támogatás (eFt)	ápolási díj (eFt)
2010.	6 fő – 3 544	416 fő – 139 287	490 fő – 34 974	41 fő – 15 120
2011.	6 fő – 2 189	576 fő – 166 212	526 fő – 34 716	48 fő – 18 472
2012.	7 fő – 2 436	325 fő – 100 400	484 fő – 34 933	47 fő – 17 794
2013.	KH.	379 fő – 91 941	479 fő – 31 681	KH.

Év	átmeneti segély (eFt)	köztemetés (eFt)	temetési segély (eFt)	közgyógyellátás (eFt)	Bursa Hungarica (eFt)
2010.	459 fő – 2 726	10 fő – 1 100	10 fő – 150	244 fő – 318	131 fő – 4 585
2011.	450 fő – 3 000	15 fő – 1 025	13 fő – 195	204 fő – 287	130 fő – 4 555
2012.	480 fő – 3 765	21 fő – 272	4 fő – 60	16 fő – 115	134 fő – 4 690
2013.	347 fő – 2 582	17 fő – 2 208	7 fő - 105	5 fő - 90	111 fő – 3 885
2014.					111 fő – 3 885

A Gazdasági Programban célként kitűzött idők bentlakásos otthonának megvalósítása – az önkormányzat határozott szándéka ellenére - még várat magára, mivel a kormányzati célok között ilyen új szociális intézmények létesítése nem szerepel, erre vonatkozóan a választási ciklus ideje alatt pályázati kiírás nem történt.

A szociális intézmény 2013. július 1. napjától az önkormányzat fenntartásába került. A kistérségi fenntartás alatti időszakban – mint utólag kiderült – számtalan működésbeli probléma merült fel, amely nem került orvoslásra. Jelenleg is ezen dolgozunk, hogy az intézmény működése maradéktalanul megfeleljen a szakmai előírásoknak és eleget tegyen az ellátotti kör jogos elvárásainak.

Infrastrukturális helyzet

Településen belüli infrastruktúra

Közúthálózat: A város belterületi útjainak hossza 71,9 km, melynek 95%-a szilárd burkolattal ellátott. A még hiányzó 3,75 km kiépítetlen út megépítésére nem került sor, pályázati forrást nem tudtunk igénybe venni. Évente csak a legszükségesebb karbantartási és felújítási munkákat tudtuk elvégezni saját forrásból. Belterületi utak vonatkozásában, a rendelkezésre álló források felhasználásával tudtuk közútjainkat karbantartani, melyre évente 7 -8 millió Forintot fordítottunk, mely beavatkozással csak az utak állagmegóvását tudtuk biztosítani.

2013. évben újítottuk fel és szélesítettük a Táncsics utca útburkolatát a Hősök utca és Petőfi utca között, valamint a Szabadság utca útburkolatát és a parkolót a Kálvária-domb mellett.

2014. évben szakaszos útfelújítást (aszfaltozást) végeztünk a Gábor Áron, Klapka, Petőfi, Alkotmány, Gagarin, és Bem utcákban.

Ivóvíz és szennyvízcsatorna hálózat: Ezen közszolgáltatást 2012. december 31-ig a Városgondnokság végezte, 2013. január 1-től a Hajdúkerületi és Bihari Víziközmű Szolgáltató Zrt. végzi a szolgáltatást. Az ivóvíz hálózat kiépítettsége 98%-os, a víz minősége jó. A hálózat elöregedett, magas a csőtörések száma. A hálózat rekonstrukciós munkáit forrás hiány miatt nem tudtuk megkezdeni, pályázati támogatást sem tudtunk igénybe venni.

A szennyvízhálózat kiépítettsége 70 %-os, hálózatbővítésre nem került sor. Az eltelt négy évben 398 ingatlan került rákötésre a hálózatra. 2013. évben pályázati forrásból megkezdtek a hálózat bővítésének előkészítési és tervezési munkáit, mely várhatóan 2015. év elején fejeződnek be. A megvalósításra várhatóan 2015 – 2016. évben kerül sor, ezzel a beruházással a kiépítettség közel 100 %-os lesz.

Kerékpárút és járda: Kerékpárút hálózat fejlesztésre nem került sor. A Polgárt Tiszaújvárossal összekötő kerékpárút megvalósítását pályázati forrás hiánya miatt nem tudtuk megvalósítani. A meglévő járdahálózatot a rendelkezésre álló forrást felhasználva tartottuk karban, újítottuk fel.

Csapadékvíz elvezető hálózat: Új csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítésére a ciklusban nem került sor. A meglévő hálózat karbantartását folyamatosan végeztük saját forrásból és közmunkaprogram keretében. 2013. évben elkészítettük az I. sz. vízgyűjtő terület (Polgár belterületének keleti, dél-keleti részét foglalja magába, a vízgyűjtő terület 152,3 ha) csapadékvíz elvezető csatornáinak engedélyezési terveit, mely engedélyezési eljárás folyamatban van. A csatornák felújítását csak pályázati forrás igénybevételével tudjuk megvalósítani.

Önkormányzati beruházások

A lakosok színvonalas egészségügyi ellátásának biztosítása érdekében Polgár Város Önkormányzata a kistérség további öt településének önkormányzataival, valamint Tiszacsege és Tiszadob településekkel közösen pályázatot nyújtott be kistérségi járóbeteg szakellátó központ fejlesztésére. A beruházás közel egymilliárd forintos, vissza nem térítendő Európai Unió támogatással valósult meg, mely összegből építésre közel 557 millió Forint, eszközbeszerzésre 355 millió forint került felhasználásra. A beruházást Polgár Város Önkormányzata 51 700 000 Ft-os telekvásárlással, valamint a háziorvosi rendelőkbe 2 000 000 Ft értékű bútorzat beszerzésével is segítette.

A Járóbeteg Szakellátó Központ 2011. április 1-jén került átadásra és május 1-től kezdte meg működését az alábbi szakrendelésekkel: általános röntgen diagnosztika, ultrahang diagnosztika, szülészeti-nőgyógyászat, terhesgondozás, szemészet, belgyógyászat, sebészet, traumatológia, ortopédia, kardiológia, neurológia, fül-orr-gége gyógyászat, pszichiátria, reumatológia és fizioterápia, bőrgyógyászat, urológia, andrológia, csecsemő- és gyermekgyógyászat. További ellátások: általános labor, általános fiziko- és mozgásterápia, gyögmasszázs, gyógytorna, háziorvosi rendelés, fogorvosi szolgálat. Az intézményben nappali kórház és gyógyszertár is helyet kapott. A korszerű egészségügyi ellátást jól felszerelt diagnosztikai háttér, számos csúcsmínőségű berendezés segíti.

A Napsugár Óvoda és Bölcsőde bővített és teljesen felújított épülete hazai forrásból valósult meg. Az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács döntése alapján Polgár Város Önkormányzata 182 331 019 Ft TEKI támogatásban részesült a „Gyermekeink jövőjéért” a Polgári Napsugár Óvoda bővítése és felújítása címmel. A beruházáshoz az önerő 104 074 000 Ft fejlesztési célú hitelfelvétellel biztosított. A beruházás során egy korszerű, a mai kor követelményének megfelelő óvodai épület jött létre, gazdaságos, jól felszerelt konyhával, és a gyermekek részére megújult játékokkal, bútorokkal.

Az Új Széchenyi Terv Észak-alföldi Operatív Program társfinanszírozásával valósult meg a „Városfejlesztés Polgáron I. ütem” című beruházás keretében a Művelődési Központ és Könyvtár felújítása bővítése, a Polgármesteri Hivatal teljes felújítása, új Gazdasági Szolgáltató Ház megépítése, Főtér és parkoló teljes felújítása és térfigyelő rendszer kiépítése, Római Katolikus Templom mögötti parkolók felújítása, Orosz Hősi Emlékmű és környezetének rehabilitációja, mely az elmúlt négy év legnagyobb beruházása volt.

Polgár Város Önkormányzata 2009. évben pályázatot nyújtott be városfejlesztésre, amelynek során az Európai Unió finanszírozásával, közel egymilliárd Ft-os költségvetésből valósította meg a Városfejlesztés Polgáron I. ütem című projektjét, amelyben Polgár városközpontja teljesen megújult. A fizikai megújulás mellett nagy hangsúlyt kapott a lakosság számára rendelkezésre álló közösségi szolgáltatások korszerűsítése, a civil szervezetek működési feltételeinek javítása, a közigazgatás intézményi rendszerének fejlesztése. A középületek is átalakításra kerültek annak érdekében, hogy jobban illeszkedjenek a városképbe. A köz- és humán közszolgáltatások a város és a kistérség teljes lakossága részére könnyebben elérhetővé váltak. Emellett törekvési célként megfogalmazódott a kistérségi vállalkozások és szolgáltatók bevonásával egy vonzóbb gazdasági környezet kialakítása. A beruházásnak két konzorciumi partnere volt, a Polgár és Csege Coop Zrt, valamint a Polgár DOOR Ingatlanhasznosító Kft. A beruházás megvalósítása összesen 923 434 962 Ft-ba került, amelyhez 721 811 038 Ft Unió támogatás került lehívásra, fejlesztési célú hitelfelvétel 186 704 620 Ft összegben, továbbá a két konzorciumi partner önerőként 14 919 304 Ft-ot biztosított.

A projekt egyik fő eleme a városközponti főtér kialakítása volt. Az új térburkolattal, virágágyásokkal és szökőkúttal ellátott főtér impozáns, az újonnan felszerelt közvilágítás az éjszakai városi időtöltést teszi élvezetesebbé. A városfejlesztési projekt keretében, a Barankovics téren kialakításra került egy modern biztonsági térfigyelő rendszer, amely jelentősen javítja a közbiztonságot. A térítésmentes parkolás és a kényelmesebben igénybe vehető gyalogos útvonalak és járdák kiépítése is megtörtént.

Felállításra került egy nagyon szép képzőművészeti alkotás, Barankovics István szobra. A Barankovics tér valódi városközponttá alakult át, amely többek között lehetőséget ad aktív, pezsgő kisvárosi közösségi élet megteremtésére, a városlakók és az idelátogató vendégek kikapcsolódására.

A Művelődési Központ is teljeskörű külső és belső felújításon ment keresztül. Megújult az épület külső homlokzata, megvalósult a nyílászárók cseréje és a tető is megújításra került. Korszerűbb fűtési rendszer került kialakításra, továbbá megújult a villamosenergia-hálózat, víz-és szennyvíz hálózat. Az egész épület biztonságtechnikája, tűzvédelmi rendszere maximálisan megfelel az uniós elvárásoknak. A 2013. októberében átadott Művelődési Központ és Könyvtár az átalakításoknak és korszerűsítéseknek köszönhetően a kultúra-közvetítés méltó helyszínévé vált.

A Polgári Polgármesteri Hivatal épülete teljes felújításon ment keresztül. Többek között új nyílászárók, korszerűsített homlokzat, hőszigetelés, fűtőkorszerűsítés valósult meg. Olyan közcélú intézmény jött létre, amely nemcsak beépül a korszerű városarculatba, hanem funkciós téren is jelentősen több lehetőséget biztosít az azt igénybe vevők számára. A földszinti részen kibővítésre került az ügyfélfogadó tér. A hivatal mellett álló régi, leromlott állapotú, városképi arculatot torzító és gazdaságosan nem felújítható épületek lebontásra kerültek és helyettük egy teljesen új épület komplexum jött létre, nevezetesen a Gazdasági Szolgáltató Ház.

A két konzorciumi partner beruházásaként megújult a Sziget ABC, a Mátyás utcai üzlet, valamint a Mini Börze is.

A „Közösségi közlekedés biztonságának és színvonalának növelése” című pályázat keretében, konzorciumi formában (Hajdúnánás, Hajdúdorog, Görbeháza és Polgár településeken) újítottuk fel a központi autóbusz megállóhelyet, mely szervesen kapcsolódik és illeszkedik a 2013. évben megvalósult Főtérhez és a Kálvária-domb előtti térhez. Felújítottuk a vasútállomás és a MOL benzinkút előtti buszmegállóhelyeket is.

A Polgár városát érintő beruházásrész összköltsége 111 193 374 Ft, amelyhez 2 301 497 Ft önerőt kellett biztosítani.

A LEADER-es pályázatok keretén belül került megvalósításra a buszmegálló területén a térfigyelő rendszer kiépítése, a kempingben szabadidős közösségi rendezvény épület megépítése, valamint a vizesblokkok teljes felújítása. Szintén LEADER-es pályázatból valósult meg a Fürdő területén a Játszópark.

- Térfigyelő rendszer kiépítése: A pályázat keretében 4 794 699 Ft támogatást kapott Polgár Város Önkormányzata a térfigyelő rendszer kiépítésére. A Kálvária-domb előtti rendezvényterülettől a buszmegállóig 10 db kamera beállításra került sor. A kamerák elhelyezése a közvilágítást biztosító oszlopokon történt, a közbiztonságra negatívan ható események megakadályozása érdekében.

- Szabadidős közösségi rendezvényterület fejlesztése: a Polgári Strandfürdő mellett lévő Kemping területén közösségi tér fejlesztés címén egy közösségi pagoda megépítésére és a meglévő

közösségi vizesblokk felújítására nyújtotta be pályázatát Polgár Város Önkormányzata, amelyhez 9 734 274 Ft támogatást nyert. A közösségi tér megépült, így helyet ad a szabadidős közösségi rendezvények megvalósítására.

- Játzópark kialakítása: a beruházás célja a város és a kistérség rendezvényeinek szabadidős tevékenységi területén a több, mint 30 éves játszóeszközök felújítása, eszközeinek teljes cseréje és funkciójának bővítése volt. A pályázaton 14 692 100 Ft-ot nyert Polgár Város Önkormányzata, melyből az EU szabványoknak megfelelő játszó és sporteszközök kerültek elhelyezésre.

Energetikai beruházásként valósult meg a napelemes rendszer kialakítása a Napsugár Óvoda és Bölcsőde épületén, ahol 13 KW összteljesítményű napelem rendszer (52 db 250W-os napelem tábla) került elhelyezésre. A megvalósult energetikai beruházás önértékének megtérülési ideje kb. 3,5 év. A napelemes rendszer az óvoda konyha villamos energia szükségletét látja el.

A Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás Európai Unió és hazai támogatással nyolc településen (köztük Polgáron) kilenc régi települési szilárd hulladéklerakó rekultivációs munkáit végezte el 2012-2013. években. A beruházás bruttó összege 1,9 milliárd forint. Településünkön két lerakóhely felszámolására került sor, melyek közül az egyik az Arany János utca és a zsidó temető által körbezárt terület, a másik az Ady Endre és Géza fejedelem utcák által körbezárt terület.

Településüzemeltetés

A településüzemeltetési feladatok végrehajtása során törekedtünk arra, hogy tovább javítsuk a városlakók komfortérzetét és a szolgáltatások színvonalát. Ivóvíz és szennyvízelvezetés vonatkozásában biztosítani tudtuk a zökkenőmentes szolgáltatást. Pályázati forrás igénybevételevel folyamatban van a szennyvízhálózat bővítése a még ellátatlan területen.

A szennyvíztisztító telep és a hálózat további fejlesztésére Polgár Város Önkormányzata pályázatot adott be 2013. évben. A beruházás kiviteli terveire a 2013-14. évekre vonatkozóan 40 219 726 Ft Uniós támogatást nyert Önkormányzatunk, valamint 6 032 959 Ft BM Önerő alap támogatást a saját forrás kiegészítésére. Jelenleg a tervezési-előkészítési munkálatok kezdődtek meg. A tervezett fejlesztés keretében kb. 8,8 km hosszú gerincvezeték, 5,2 km bekötővezeték és 2,6 km nyomóvezeték megépítését tervezik, az ehhez szükséges átemelők megépítésével. A bővítéssel 23 utcában épülne ki a hálózat, mely kb. 580 bekötést tesz lehetővé. A hálózatbővítéssel egyidejűleg szükséges a szennyvíztisztító telep bővítése és korszerűsítése, melyhez kapcsolódóan egy iszapsűrítő megépítése is szükséges. A tervezett hálózat bővítéssel, valamint szennyvíztisztító telepbővítéssel és korszerűsítéssel 100 %-os kiépítettséget tudunk elérni a településen. A tervezett telep bővítésénél a meglévő tisztítási technológiát kívánják bővíteni. A beruházás kivitelezésére új pályázati forrás szükséges.

Folyamatosan végezzük a város zöldfelületeinek ápolását, karbantartását és bővítését. A „Városfejlesztés Polgáron I. ütemben” megvalósult beruházáshoz kapcsolódóan, ahhoz illeszkedően kezdtük el a „Tiszta, rendezett, virágos Polgár” program megvalósítását. Ezen program keretén belül megújítjuk a városközpontban lévő parkokat, járdákat, utcabútorokat (ülőpad, kerékpártároló, hulladékátroló, virágláda). Ez évben felújításra került a közterületi járda, park és zöldfelület a Templomkert és a Munkaügyi Központ előtt, valamint a Járóbeteg Szakellátó Központ mellett. Virágládák elhelyezésére került sor a Főtéren és a Járóbeteg Szakellátó Központ melletti téren.

A Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás a KEOP-1.1.1/B/10-11 pályázati kiírásnak köszönhetően, településünkön is megvalósította házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés rendszerét, mely 2014. június hónaptól bevezetésre került. Bevezetésre került a házi komposztálás, valamint papír, műanyag, fémdoboz hulladékok gyűjtése külön edényzetben, melyek elszállítása havonta meghatározott napokon történik.

**Elkészült, benyújtott és folyamatban lévő pályázatok
(2010 - 2014)**

Sorszám	Projekt neve	Elszámolható összköltség	Igényelt támogatás	Támogatási intenzitás	Projekt megvalósítása
1.	TIOP – 2.1.2.-08/1-2009-0002 „Hiába ott a kincs, ahol egészség nincs” (Járóbeteg Szakellátó Központ építése)	bruttó 1.110.000.000 Ft	bruttó 978.570.000 Ft	88,15 %	2010 novemberében fejeződött be
2.	ÉARFT – TEKI 2009 „Gyermekeink Jövőjéért” A Polgári Napsugár Óvoda bővítése és felújítása, bölcsődei rész kialakítása	bruttó 243.150.102 Ft	bruttó 182.362.576 Ft	75 %	2010. november 30.-án fejeződött be.
3.	ÉAOP-5.1.1./D-09-2f-2011-0001 „Városfejlesztés Polgáron I. ütem” (Funkcióbővítő integrált települési fejlesztések)	bruttó 998.772.059 Ft	bruttó 777.153.323 Ft	82,2 %	2013. november 15-én fejeződött be.
4.	KEOP-7.1.0/11-2013-0016 Derogációs vízi közmű projektek előkészítése „Szennyvízhálózat bővítése Polgáron”.	bruttó 40.219.726 Ft várható bekerülési költség: 1.201.997.406 Ft		Támogatási intenzitás: 85 % + BM önerőalap: 15 % Összesen: 100 % támogatottságú	A projekt előkészítésének megvalósítása folyamatban van. Befejezési határidő: 2015. február 28. Tervezett tényleges kivitelezés kezdete: 2015. június 30. befejezése: 2017. április 30.
5.	KEOP-2.3.0/2f/09-2009-0008 „Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó Társulás települési szilárdhulladék-lerakóinak rekultivációja”	bruttó 1.900.000.000 Ft		100 %	2013. szeptemberben befejeződött.

6.	LEADER TK2 pályázat „Szabadidős Községi Rendezvénytér fejlesztése Polgáron” (kemping felújítása)	nettó 9.734.274 Ft		100 %	2014. július 15-én befejeződött.
7.	LEADER TK2 pályázat „Térfigyelő rendszer kiépítése Polgáron” (Polgár, Buszmegálló hrsz.: 601/3)	nettó 4.242.344 Ft		100 %	2013. december 16-án befejeződött.
8.	LEADER TK2 pályázat „Polgári 3-as Foci Országos Sportrendezvény” (2012 és 2013 években)	nettó 3.000.000 Ft		100 %	2012 és 2013 években
9.	LEADER TK2 pályázat „Hagyományörző fesztivál” (2012 és 2013 években)	nettó 5.759.999 Ft		100 %	2012 és 2013 években
10.	LEADER TK2 pályázat „Munkahelyi elhelyezkedés esélyét növelő képzés”	nettó 3.000.000 Ft		100 %	2013. első féléve
11.	LEADER TK3 pályázat „Polgári 3-as Foci Országos Sportrendezvény”	nettó 2.620.000 Ft		100 %	2014. július 26-27.
12.	LEADER TK3 pályázat „Játszópark építése Polgáron”	nettó 14.692.101 Ft		100 %	2014. április 25-én befejeződött
13.	LEADER TK3 pályázat „Hagyományörző fesztivál” (Polgár Városért Alapítvány pályázata)	nettó 2.490.000 Ft		100 %	2014. április 30. – május 1.
14.	LEADER TK3 pályázat „Szépülő Korba Hajló Évek” – Polgár Város Idősek Napja rendezvény. (Polgár Városért Alapítvány	nettó 2.663.000 Ft		100 %	2014. október 11.

	pályázata)				
15.	ÉAOP-4.1.1/A-12-2012-0011 „Vásárhelyi Pál Általános Iskola Zólyom úti épületének infrastrukturális fejlesztése”.	bruttó 520.000.000 Ft		100 %	A pályázat 2012. november 22-én befogadásra került. 2013. február 26-án értesítettek a pályázat elutasításáról.
16.	ÉAOP-3.1.4/A-11-2012-0004 „A közösségi közlekedés biztonságának és színvonalának növelése Hajdúdorogon, Hajdúnánáson, Polgáron és Görbeházán.	bruttó 338.318.695 Ft Polgár esetében: bruttó 111.193.374 Ft			A kivitelezés 2014. május 29.-én megkezdődött. A megvalósítása folyamatban van. Befejezési határidő: Műszaki átadás-átvétel tervezett időpontja szeptember 9.
17.	KEOP-2012-4.10.0/A/12-2013-0761 „Napelemes rendszer kialakítása a Napsugár Óvodán és Bölcsődén”	bruttó 14.381.480 Ft	bruttó 12.224.258 Ft	85 %	Megvalósítás folyamatban, befejezési határidő 2014. november 30.
18.	ÁROP-1.A.5-2013-2013-0032 „Polgár Város Önkormányzatának szervezetfejlesztése”	bruttó 22.000.000 Ft		100 %	Megvalósítás folyamatban, befejezési határidő 2014. november 31.
19.	KEOP-2012-5.5.0/B „Épületenergetikai fejlesztések a Vásárhelyi Pál Általános Iskolában”	bruttó 164.196.162 Ft	bruttó 139.566.738 Ft	85 %	A döntéshozatal folyamatban van.
20.	4/2014. (I.31.) BM rendelet „Napsugár Óvoda és Bölcsőde férőhelyeinek kapacitásbővítése”	bruttó 37.500.000 Ft	bruttó 30.000.000 Ft	80 %	Még nincs pályázati döntés

Vállalkozói környezet

A vállalkozói környezet az elmúlt években nem esett át jelentősebb változásokon. A településen működő vállalkozások száma – nem számottevően – de csökkent az utóbbi évek során, számuk jelenleg kb. 550 körül határozható meg. Az összetétel sem változott alapvetően, még mindig túlnyomó többségben vannak az egyéni vállalkozások. Az Ipari Parkban működő vállalkozások száma nem dinamikus tempóban ugyan, de folyamatosan nő. Az M3 Outlet Centerben működő üzletek vonatkozásában folyamatos a változás, itt a leggyakoribb az üzletek üzemeltető-váltása.

A vállalkozások által befizetett helyi iparüzési adó továbbra is a legjelentősebb tétele a helyi adóbevételeknek, ezen belül is kb. 30-40 vállalkozás fizeti be ezen adó meghatározó részét. Ugyanebben az adónemben a legnagyobb az adókielvonás nagysága is, mely a szektort az utóbbi években sújtó negatív hatásokkal indokolható elsősorban.

Az önkormányzat feladat-, és szervezeti rendszere

A helyi önkormányzat feladatrendszerét jelentős mértékben újraszabályozta az MÖtv.

A törvény 13. §-a szabályozza a helyi közügyeket, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatokat, melyek a következők:

„13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

(2) Törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatot is megállapíthat.”

A helyi önkormányzat mindemellett támogatja a lakosság önszerveződő közösségeinek a tevékenységét és együttműködik a helyi társadalmi élet civil szervezeteivel.

Az önkormányzati feladatok ellátásában jelentős szerepet kap a polgármesteri hivatal. 2010-ben a hivatal ötvenfős állandó dolgozói létszámmal, valamint közfoglalkoztatott munkaerővel látta el feladatát, hét irodára tagozódva. 2011. január 1-től új szervezeti struktúrában, öt iroda létrehozásával, negyven fő engedélyezett létszámmal működött. Ma, a közigazgatási és önkormányzati reformok végrehajtása után 27 fő a Polgári Polgármesteri Hivatal létszáma.

A 2013. január 1-től hatályba lépett jogi szabályozás jelentős változásokat hozott mind az önkormányzati, mind a közigazgatás területén. A 2012. évi XCIII. tv. 2013. január 1-én hatályba lépett módosításával a megyei kormányhivatalok kirendeltségeiként járási hivatalok jöttek létre. Az előkészítő tárgyalások során minden lehetőséget kihasználva megpróbáltuk elérni, hogy városunk ismét járási székhely legyen, mely nem járt eredménnyel. A Hajdúnánási Járási Hivatal Kirendeltsége működik Polgáron, mely működéséhez 11 fő dolgozót biztosítottunk a polgármesteri hivatalból. A szociális és gyámügyi feladatok egy részével, az okmányirodai feladatokkal a vagyonátadás is megtörtént. Változás történt az elsőfokú építéshatósági feladatok ellátásában is, melyet a járásszékhely önkormányzat polgármesteri hivatala lát el.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosulása kapcsán, 2013. január 1-től az óvodai nevelés kivételével, az állam gondoskodik az köznevelési alapfeladatok ellátásáról. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (a továbbiakban: KLIK) Hajdúnánási Tankerülete látja el a Polgári Vásárhelyi Pál Általános Iskola fenntartását. A törvény rendelkezése szerint elkülönült a fenntartási és a működtetési feladat, mely utóbbit a konyha üzemeltetésével együtt a Városgondnokság lát el. A KLIK Megyei Központja a fenntartója és működtetője a József Attila Gimnázium és Szakképző Iskola intézménynek. Sajnos mindkét oktatási intézményünkben csökkent a tanulói létszám, mely a gimnázium esetében gondot okozhat a hosszú távú fenntartásban.

A közszolgáltatások területén is jelentős változás történt. A hulladékszállítás, kezelés mellett a víziközmű szolgáltatás is gazdasági társaság feladatellátásába került. A Hajdúkerületi és Bihari Víziközmű Szolgáltató Zrt. látja el a feladatot, melyben a Városgondnokság 14 fős állománya is átadásra került.

Össességében a feladatok átadásával, 140 fővel csökkent az önkormányzatnál foglalkoztatott dolgozók száma. Minden esetben készült a vagyon-, és a humán erőforrás átadásához megállapodás.

A feladat és hatáskörök változása szükségessé tette, hogy áttekintsük az intézmények új feladatköréhez igazodó szervezeti struktúráját.

„Polgár Város Önkormányzatának Szervezetfejlesztése” elnevezésű projekt 100 %-os támogatásból valósul meg, amelynek összege 22 000 000 Ft. A közigazgatási struktúra jelentős változása és az oktatási intézmények működtetésében, fenntartásában bekövetkezett változások új helyzetet teremtettek. A szervezetfejlesztő tanulmány célja az önkormányzati feladatok körének és finanszírozásának átalakulásával kapcsolatban, a támogató infrastruktúra és a szerződéses kapcsolatok felülvizsgálata. Vizsgáltuk, elemeztük, hogy a külső környezet átalakulása hogyan érinti az önkormányzat szerepét, működését és ehhez történő alkalmazkodás milyen lépéseket igényel, milyen szervezeti változásokra van szükség. A szervezetfejlesztési projekt fő indoka a jelenlegi szervezeti, működési modell áttekintése annak érdekében, hogy a jelenlegi feladatokat hatékonyabban legyen képes ellátni az önkormányzat, illetve megvizsgálja a fejlesztési lehetőségeket. Az áttekintés irányul nemcsak az önkormányzat, hanem a háttérintézmények, társaságok tevékenységének vizsgálatára is,

érinti a városüzemeltetési feladatokat, az étkeztetési feladatokat az igazgatási feladatokat, a múltbeli tapasztalatok felhasználásával.

Az intézményrendszer korszerűsítése folyamatos célkitűzés, mely a hatékony feladatellátási elvárásoknak, az önkormányzati rendszer társadalmi-gazdasági kihívásainak és a finanszírozhatósági feltételeknek is meg kell, hogy feleljen.

A projekt megvalósítás során elkészültek az intézkedési tervek, melynek végrehajtásáért felelős valamennyi érintett intézményvezető, az intézmények átszervezése a következő év feladata lesz.

A jelenleg működő önkormányzati intézmények:

Önálló gazdálkodású intézmények

- Polgármesteri Hivatal,
 - benne részben önálló intézményként
 - Napsugár Óvoda és Bölcsőde
 - Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár
 - Polgári Szociális Központ
- Városgondnokság

Az éves költségvetési tervek készítésére ható legfontosabb tényezők

A helyi önkormányzatok számára az éves gazdálkodás alapjait meghatározó jogi szabályozás jelentős változásokon ment keresztül a 2010-2014. években.

A tárgyévi költségvetés készítését megelőzően, a költségvetési koncepcióban kialakított tervezési irányelvek hivatottak a bevételek és kiadások közötti egyensúly megtartását biztosítani úgy, hogy a település intézményhálózata jól működjön, a városüzemeltetési szolgáltatások színvonala megfelelő legyen.

A működtetés mellett fontos küldetése az önkormányzat döntéshozó szervének, a Képviselő-testületnek a város fejlődéséhez szükséges pénzügyi források megteremtése. A beruházások megvalósításához elsődlegesen a központi költségvetési támogatások, illetve Európai Unió pályázatok nyújtotta lehetőségek kihasználására kellett törekedni. A fejlesztésekhez rendelkezhető saját források a felhalmozási jellegű bevételek, melyek főként a város használaton kívüli, feleslegesség vált vagyonelemeinek, ingatlanjainak értékesítéséből származnak. A gazdasági környezet az elmúlt négy évben nem kedvezett ezen folyamatoknak, az ingatlanpiac pangása nem helyi sajátosság. Ennek következtében a fejlesztések forrásaként évente minimális összegű saját bevétellel számolhattunk.

A beruházások finanszírozásának másik fontos eleme a hitelfelvétel, amelyet az önkormányzat számlavezető pénzintézete és más hitelt nyújtó pénzintézetek megfelelő fedezet mellett biztosítottak a fejlesztésekhez.

Az önkormányzatok hitelképességének és kötelezettségvállalásának felső határát törvény szabályozta éveken keresztül. A hitelfelvételre vonatkozóan a 2011. évi stabilitási törvény alapvetéseket határozott meg, mely szabályozza az önkormányzatok adósságot keletkeztető ügyleteit. 2012.évtől kezdődően nem tervezhető működési hiány a költségvetésben, az önkormányzatok működési célra csak naptári éven belül visszafizetésre kerülő likvid hitelt vehetnek fel. Továbbá az önkormányzat a likvid hitel kivételével, adósságot keletkeztető ügyletet érvényesen csak a Kormány előzetes hozzájárulásával köthet.

A helyi önkormányzatok központi költségvetési támogatásának elvei alapvetően megváltoztak a 2013. évi költségvetési törvény új szabályozásával, a feladatfinanszírozás rendszere lépett hatályba. A központi költségvetés a kötelezően ellátandó feladatok - a

feladatot meghatározó jogszabályban megjelölt közszolgáltatási szintnek megfelelő - ellátását feladatalapú támogatással biztosítja, vagy ellátásához a helyi szükségletek alapján jellemző mutatószámok, illetve a lakosság szám alapján nyújt támogatást, mindezek mellett célja a helyi önkormányzatok bevételi érdekeltiségének fenntartása.

Az új feladatfinanszírozási rendszer kialakítása mellett, 2013. évben feladat-átrendeződés jelent meg a közoktatásban, valamint a szociális ágazatban. Az általános iskola üzemeltetése önkormányzati, a középiskola részben önkormányzati, részben állami fenntartásúvá vált. Január 1-jétől az állam lett a pedagógusok foglalkoztatója, azonban az intézmények épületeinek működtetése, üzemeltetése, a funkcionális feladatokat ellátó személyzet foglalkoztatása, valamint a gyerekeképzés maradt az önkormányzatok feladata.

Átrendeződés következtében a helyi önkormányzati szinten ellátott államigazgatási feladatok csökkentek, az ügyek egy része a 2013. január 1-jétől létrejött járási kormányhivatalokhoz került. A feladat-megszűnésekkel járó forráselvonások nem arányosan történtek, ami előnytelen helyzetbe hozta a helyi önkormányzatokat.

Az új támogatási rendszer nem finanszíroz teljeskörűen minden tevékenységet, ezért a településeknek lehetőségük van a működőképesség megőrzése érdekében kiegészítő támogatásként rendelkezésre álló központi forrás, illetve a fejezeti tartalékként funkcionáló keret-előirányzat terhére pályázatot benyújtani.

Polgár Város Önkormányzata 2012. és 2013. évben is sikeresen pályázott ÖNHIKI támogatásra, ezeket a kiegészítő forrásokat a pályázatban megjelölt működési kiadásokra lehetett fordítani. Ezek a források a folyószámlahitel összegét csökkentették.

A fentiekben ismertetett változásokon túlmenően, az önkormányzatok pénzügyi helyzetére jelentős hatást gyakorolt a 2013. évben megkezdődött és 2014. évben lezárult adósságkonszolidációs folyamat. Ennek kapcsán Polgár Város Önkormányzata működési és fejlesztési célú hitelállománya az állam által átvállalásra került, így a hitelek törlesztésével és annak kamatterheivel a továbbiakban már nem kell az éves költségvetés tervezésekor számolni.

A város évenkénti költségvetéseinek összeállítása kapcsán az egyik legfontosabb szempont, hogy a nevelési, oktatási, illetve városüzemeltetési, közigazgatási, szociális szolgáltatást nyújtó intézmények működőképesek maradjanak, a szolgáltatások színvonala megfelelő legyen, lehetőség szerint emelkedjen. További célként került megfogalmazásra, hogy ki kell használni a természetes létszámfogyás adta lehetőségeket, annak érdekében, hogy a személyi kiadások csökkenjenek, ugyanakkor az intézmények munkavállalói ne váljanak munkanélkülivé. A bevételek és a kiadások között keletkezett feszültség mérséklése érdekében folyamatosan vizsgáltuk a saját bevételek növelésének lehetőségeit, mely igen szűkösen bizonyult, a lakosság és az érintettek anyagi helyzetének figyelembe vételével.

Helyi adóbevételek alakulása 2011-2014. között

	2011. év	2012. év	2013. év	2014. 07. 31-ig
összes adóbevétel	235 443 Ft	229 788 Ft	212 759 Ft	121 288 Ft
magánszemélyek kommunális adója	21 143 Ft	21 143 Ft	20 782 Ft	10 759 Ft
helyi iparüzési adó	166 178 Ft	161 103 Ft	166 913 Ft	97 632 Ft
gépjárműadó	41 443 Ft	41 431 Ft	18 685 Ft	9 769 Ft

Helyi iparűzési adó:

Az adóbevételek közül a legmeghatározóbb tétel a helyi iparűzési adóbevétel alakulása. Az adóalanyok számában jelentős változás nem tapasztalható és az adóbevétel is viszonylag kiegyensúlyozottan alakult az elmúlt években, bár ez korántsem az adófizetési morál javulásával, hanem az adóhatóság által indított végrehajtási cselekmények hatékonyságával indokolható. Jelentős számban emelkedett a felszámolásra kerülő vállalkozások száma, mely jelentősen növelte a behajthatatlan kintlévőségek nagyságrendjét.

Magánszemélyek kommunális adója:

A 2011. évben végrehajtott, 12 000 Forintról 9 000 Forintra történő adómérték-csökkentés végrehajtását követően egy viszonylag kiegyensúlyozott adóbevétellel számolhattunk ezen adónem tekintetében is, melyet a folyamatos ellenőrzésekkel és feltárásokkal igyekszünk stabilizálni.

Gépjárműadó:

Az adóbevétel 2013. évig stabilan tervezhető volt, majd ettől az évtől az addig 100 %-ban átengedett központi adóból már csupán 40 % illeti az önkormányzatot, 60 % pedig a központi költségvetést. Emiatt a 2013. évi adóbevételi tervet már eleve csökkenteni kellett ezen kieső összeggel és a bevétel alakulása is jól mutatja ennek hatását.

Vagyongazdálkodás

A Gazdasági Program melléklete tartalmazza az önkormányzat tulajdonában lévő, az önkormányzati feladatellátásba bevonni tervezett, ingatlanokra vonatkozó elképzeléseket.

A beépítetlen, értékesítésre tervezett ingatlanok körében, - a pangó ingatlanpiac miatt – érdeklődés hiányában, nem történt előrelépés. Hasonló a helyzet az üresen álló ingatlanok esetében is. Felmértük, Polgár városban közel 300 db üres, értékesítésre váró magánszemély tulajdonában álló ingatlan van, melyből 63 beépíthető telek, a többi lakás.

A fentiek miatt is, sikerült kedvező áron a tervben szereplő, a Napsugár Óvoda és Bölcsőde mellett lévő két Bessenyei úti ingatlan közül az egyiket megvásárolni. Így lehetővé vált az intézmény előtti beszűkült közterület kibővítése, további parkolóhelyek kialakítása.

Megvásárlásra került az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanon épült Művelődési Ház melletti butik is. A megvásárlással rendeződtek a tulajdonviszonyok, mely szintén elképzelésként szerepelt az önkormányzati ingatlanokra vonatkozó hasznosítások között.

Megvásároltuk a Taskó u. 85. sz. alatti ingatlant is, mely régi szándéka volt a képviselő-testületnek a terület rendezése miatt.

A Rákóczi u. 105. sz. alatti ingatlan szociális bérlakás és szükséglakás funkcióját 2014. szeptember 1-jével megszüntettük. A bérlőket elhelyeztük határozott idejű bérleti szerződéssel a Szabolcs és Toldi utcán vásárolt ingatlanokban.

Az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok közül a Zólyom u. 5. sz. alatti, volt Gyógyszertár, és a Kiss E. u. 8. sz. alatti épületek, valamint a MATÁV ingatlan biztosította a „Városfejlesztés Polgáron” beruházás időtartama alatt a Polgármesteri Hivatal és az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár elhelyezését, működésének feltételeit.

A Zólyom u. 5. sz. alatti ingatlanban jelenleg a Kormányhivatal kirendeltsége működik.

A Dózsa u. 1. sz. alatti, volt óvoda épületében jelenleg a Polgári Szociális Központ és a közfoglalkoztatás egyik bázisa működik.

A Kiss E. u. 8. sz. alatti ingatlan átmenetileg a közfoglalkoztatottak képzési helyét biztosítja.

Ezen ingatlanok további hasznosítását a következő évek Gazdasági Programjában kell megtervezni.

A város kapcsolatrendszere

Az Önkormányzat gazdasági kapcsolatrendszere

A város hazai kapcsolatrendszerének fontos eleme a kistérségi településekkel való szoros együttműködés, egyes területeken közös feladatellátás.

- Kistérségi Járóbeteg szakellátó (PÉTEGISZ Zrt.)
- Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Társulás (HHT)
- Hajdúkerületi és Bihari Víziközmű Szolgáltató Zrt.
- Térségi Temetkezési Vállalkozás (KORPUSZ Kft.)

A város szakmai szervezeti és egyesületi kapcsolatai

- Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ)
- Észak-alföldi Termál Klaszter Egyesület
- Jegyzők Országos Szövetsége (JOSZ)
- Hajdúvárosok Szövetsége

A város hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere

Az elmúlt négy évben tovább erősödött Tiszaújváros Önkormányzatával, intézményeivel és szervezeteivel a testvérvárosi kapcsolat. Megmutatkozik ez a kulturális- és sport rendezvényeken, a városnapokon, a testvérvárosi találkozók kulturális bemutatóján történő szereplésekben.

Régi igényként fogalmazódik meg a Tiszaújvárosi Ipari Park megközelítését, a munkába járást és a két település közötti kapcsolatokat elősegítendő kerékpárút megépítése, melyben most jelentős állomáshoz érkeztünk.

A Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés 2014. augusztus 15-ei ülésén véleményezte a „Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Fejlesztési Program – Operatív részprogram és Területi Hatásvizsgálat” elnevezésű dokumentumot és a 149/2014. (VIII. 15.) MÖK határozat keretében annak tartalmával egyetértett azzal, hogy az együttműködés nevesített területein a mindkét megyét érintő fejlesztések figyelembe vételre kerüljenek.

Ahhoz, hogy a projekt megvalósulhasson, mind a Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Programban, mind a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területfejlesztési Programban indokolt és szükséges a projekt megjelenítése. A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Területfejlesztési Programjában már elfogadta Polgár Város Önkormányzatának projektjavaslatát.

A Gazdasági Programban megcélzott határon túli testvérvárosi kapcsolatokról Nagykároly várossal sikerült rendszeres együttműködést kialakítani. Kölsönösen részt veszünk egymás városnap rendezvényein, sport és kulturális programjain. Az oktatási intézmények is felvették a kapcsolatot a „Határon túl” programokban.

Szerepeltek ebben a programban olyan tervek is, melyek megvalósítására pályázati lehetőség hiányában, a feladatkörök változása következtében nem kerülhetett sor. Ezen tervek átdolgozása, újratervezése a következő évek feladata lesz.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására, véleményével, javaslataival való kiegészítésére és a határozati javaslat elfogadására.

Polgár, 2014. szeptember 9.

Tóth József
polgármester

Határozati javaslat
.../2014. (IX. 18.) sz. határozat

Polgár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta az Önkormányzat 2010-2014. évi Gazdasági Programjának értékelése vonatkozó előterjesztést és az alábbi határozatot hozta:

- 1./ A Képviselő-testület az Önkormányzat 2010-2014. évi Gazdasági Programjának értékelését elfogadta.

Határidő: értelemszerűen